

ВПЛИВ СТАНУ СФЕРИ ФІТНЕСУ НА ЕКОНОМІКУ ПОЛЬЩІ

Ольга Жданова

канд. пед. наук, професор

Ірина Свістельник

канд. наук з фізичного виховання та спорту, доцент

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)*

У Польщі функціонує близько 10 тисяч спортивно- рекреаційних об'єктів, серед яких 3–3,5 тисячі фітнес-клубів. 1017 злотих на рік – стільки витрачають активні фізично родини (41% від усіх) на спорт і рекреацію.

Зовнішній ефект фізичної активності, створений фітнес-індустрією, приносить користь усій економіці країни. Це пов'язано з тим, що фізична активність працівників поліпшує стан їхнього здоров'я та працездатності, що перетворюється на заощадження компаній і державного сектора, і як результат – сприятливо впливає на зростання ВВП країни. Окрім того, фітнес-клуби принесли у 2019 році прибутку близько 4,2 млрд злотих (1,1–1,2 млрд доларів, що становило 0,2% річного ВВП) [6].

Польські науковці стверджують, що сфера фітнесу порівнянно з іншими сферами послуг для проведення вільного часу є добре розвинута з погляду розв'язання проблем профілактики захворювань и прибутку, який отримує. Сферу називають бізнесом із подальшими перспективами розвитку. Однак відносно інших сфер, які обслуговують вільний час, відпочинок та дозвілля поляків, науковці називають низьким проникнення на ринок фітнес-індустрії (8%).

Беручи до уваги збільшувану популярність занять фітнесом, можна припустити, що в майбутньому проникнення на ринок досягне рівня країн, у яких добре розвинута фітнес-індустрія (понад 15%), а прибутки сфери можуть зрости відносно скоро навіть удвічі. Важко очікувати таких перспектив від сфер, які давно насичують ринок (гастрономія), або закладів культури (кіно, театри, концерти та ін.)

Як зазначено вище, за підрахунками науковців сфера фітнесу країни становить на сьогодні 0,2% ВВП. Щоб оцінити вплив названого показника на економіку країни, економісти ставлять питання: скільки додаткового зростання ВВП країни припадає на кошти Євросоюзу? Оцінювання

Європейської комісії свідчить, що у 2014–2020 роках названі кошти становили приблизно 3,6% ВВП, тобто приблизно 0,5% ВВП щорічно. Таким чином, якщо би прибутки сфери фітнесу зовсім зникли з ринку країни, то було б витрачено понад третину коштів, які щороку отримує країна від Євросоюзу. Насправді втрати були би набагато більшими з огляду на вплив сфери фітнесу на стан здоров'я поляків, всієї економіки і країни в цілому [1, 2].

У 2016 році Інститут структурних досліджень опублікував звіт, підготовлений на замовлення Міністерства спорту та туризму, в якому оцінюється вплив занять руховою активністю на суспільство з погляду вартості робочих днів працівників, пропущених через хворобу і перебування на лікарняному, а також продукції, яку не могли виробляти працівники [3].

Автори дослідження зауважили, що втрачені кошти через недостатню фізичну активність поляків – то близько 7 млрд злотих, зокрема – 6 млрд злотих – оплата днів непрацездатності та 900 млн злотих – це витрати системи охорони здоров'я. Збільшення на 10% населення, залученого до рухової активності, зменшило би на 2% кількість днів непрацездатності і сприяло би економії 1 мільярда злотих.

Згадаємо також найбільш потрібні продукти та послуги, пов'язані із фітнес-індустрією. Як приклад, розглянемо найбільш типовий фітнес-клуб, який пропонує різновиди фітнесу, силове та кардіо тренування. Клієнти такого клубу для комфортного та ефективного тренування потребують: відповідного екіпірування; збалансованого, здорового харчування; дотримання відповідного рівня активності фізичної в повсякденному житті, поза місцем тренування; харчових додатків та вітамінів.

Для задоволення потреб, пов'язаних із фітнес-тренуванням працюють сфери виробництва одягу та взуття. На жаль, у 2020 році відбулося зниження вартості цього ринку приблизно на 500 млн злотих, яке пов'язано із пандемією та згоранням спортивної діяльності.

Технологічна індустрія завдяки інтересам фітнесу теж продає дедалі більше пристроїв, що дають змогу вимірювати щоденну фізичну активність (кількість кроків, пульс, спалені калорії тощо.) Такі пристрої активно використовують у повсякденному житті для дотримання рівня рухової активності.

Ефективне тренування вимагає здорового, а також збалансованого харчування, що позитивно впливає на розвиток харчової промисловості. Профільні компанії випускають продукти харчування, харчові добавки, розробляють дієти для осіб фізично активних осіб. Наприклад, ринок харчових додатків для спортсменів (білка, креатину та ін.) у 2019 році приніс 325 млн злотих прибутку. Зауважимо, що в Польщі працюють українські компанії (наприклад, «Олімп»), що спеціалізуються на виробництві поживних речовин і добавок [4, 5].

Таким чином, розвиток сфери фітнесу Польщі має вплив на різні сфери економіки країни, які забезпечують її ефективне функціонування, створюють робочі місця і випускають продукцію, яка необхідна на фітнес-ринку.

Список використаних джерел

1. Jeśli co drugi nieaktywny Polak zacząłby ćwiczyć. [Zasób elektroniczny]. – Dostęp: <https://cutt.ly/hZSLwQl>
2. JRC news [Electronic resource]. – Available from: <https://cutt.ly/YZSLi0R>
3. Ocena korzyści społecznych inwestycji w sport w odniesieniu do ponoszonych kosztów: Raport analityczny [Zasób elektroniczny]. – Dostęp: <https://cutt.ly/HZSLdud>
4. Rynek artykułów i odzieży sportowej w Polsce 2020 [Zasób elektroniczny]. – Dostęp: <https://cutt.ly/DZSLlDY>
5. Rynek żywności eko – w Europie rośnie, w Polsce kurczy się [Zasób elektroniczny]. – Dostęp: <https://cutt.ly/XZSLv68>
6. Wyszukiwanie zaawansowane. [Zasób elektroniczny]. – Dostęp: <https://stat.gov.pl/wyszukiwarka/?query=tag:produkt+krajowy+brutto+pkb>